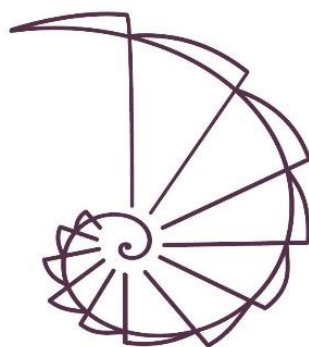

PROKON

Kutató és Elemző Társaság

AZ ELTE ÁJK HALLGATÓIT MEGOSZTJA A
KÖTELEZŐ KVÓTA KÉRDÉSE

AZ ELTE ÁJK HALLGATÓINAK KÖRÉBEN VÉGZETT
KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁS KVANTITATÍV ELEMZÉSE

Klesch Dávid Barnabás, Dávid Benjamin

2016. június 7.

AZ ELTE ÁJK HALLGATÓIT MEGOSZTJA A KÖTELEZŐ KVÓTA KÉRDÉSE

AZ ELTE ÁJK HALLGATÓINAK KÖRÉBEN VÉGZETT KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁS
KVANTITATÍV ELEMZÉSE

ÖSSZEGZÉS

A PROKON 2016. május 4. és 7. között végzett közvélemény-kutatást az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar hallgatóinak körében. A kérdőív kitöltése online formában történt, és 161 hallgató szolgáltatott felhasználható adatot.

Kérdőívünkben igyekeztünk megtudni, hogy miként vélekednek a hallgatók a kötelező betelepítési kvótáról és az aktualitását adó migráns-kérdésről. A kitöltők 96,7 százaléka hallott a kormány népszavazási kezdeményezéséről, melynek tartalmára mi is rákérdeztünk. A válaszadók 36,6 százaléka szavazna igennel, 47,2 százaléka nemmel, míg 16,1 százalékuk nem tudja, milyen választ adna a kérdésre. Ennek tükrében a biztos válaszadók többsége: 56,3 százaléka utasítja el a kötelező betelepítési kvóta intézményét.

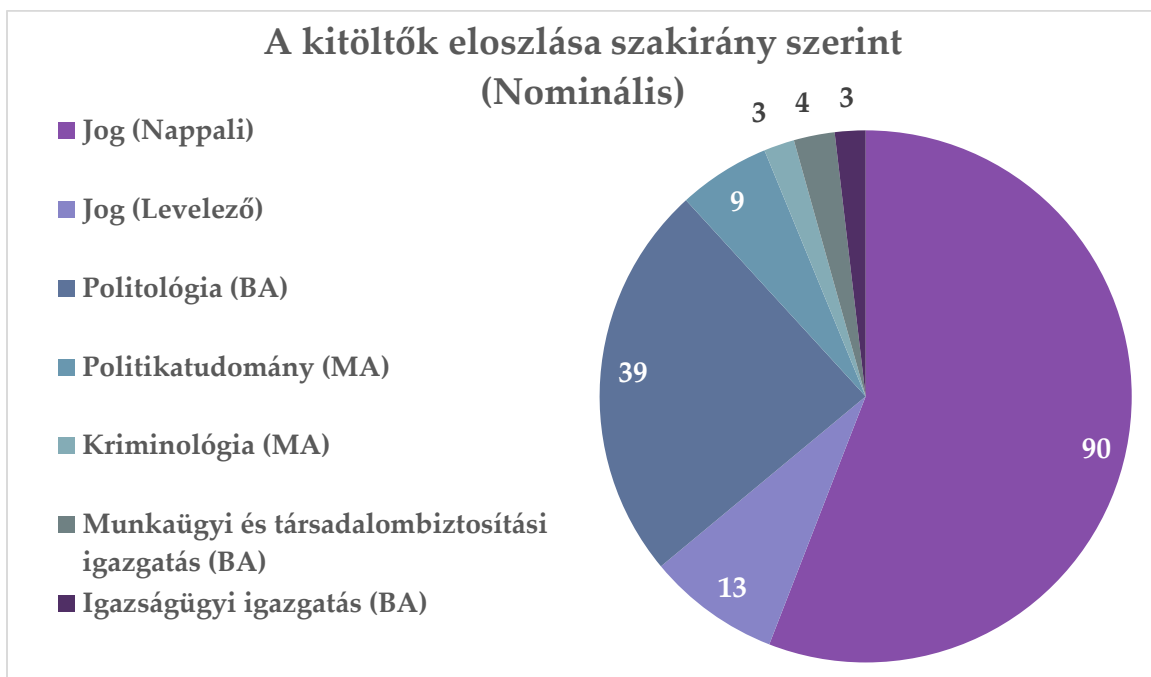
Kérdőívünkben a válaszadók értékelhették egyes pártok és politikusok kötelező kvótához fűződő álláspontját. A válaszok alapján a Fidesz-KDNP és a Jobbik bizonyult a legelutasítóbbnak, míg az MSZP és a DK a legmegengedőbbnek. Politikusok tekintetében Orbán Viktor véleménye bizonyult a leghatározottabban kényszerkvóta ellenesnek, míg Gyurcsány Ferencé a legszorgalmazóbbnak.

A kérdőívünkben feltett valamennyi kérdésben megosztottságot mutattak a hallgatók önbesorolásuk tükrében. Míg a magukat liberálisnak és baloldalinak sorolók jelentős többsége nem lát kulturális veszélyt a migrációban, addig a konzervatívok és jobboldaliak többsége igen. A magukat liberálisnak és baloldalinak egyszerre vallók közel ugyanannyian utasították el, és értettek egyet azzal az állítással, hogy a migráció olyan álprobléma, melyet a magyar kormány gerjeszt.

A KITÖLTŐK RÉSZLETES ELOSZLÁSA

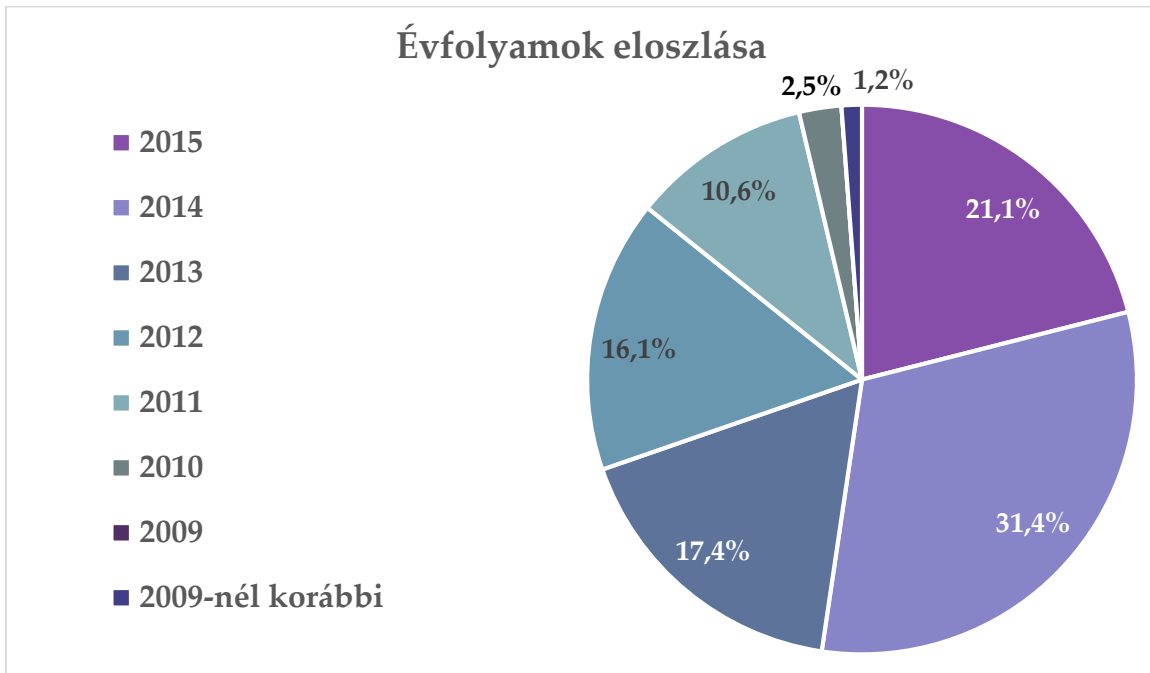
A kérdőív online terjesztése során az ELTE ÁJK-n tanuló hallgatók hivatalos Facebook csoportjait vettük igénybe, így egyszerre tudtuk megszólítani a nappali- és a levelező képzésen résztvevő joghallgatókat, a BA és az MA szakos politológusokat, a kriminológusokat, az igazságügyi igazgatást tanulókat, valamint a munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatás BA képzés hallgatóit. Az így beérkező válaszok alapján elmondható, hogy a joghallgatók képezték a legnagyobb arányt, 64 százalékot. A politológiát (beleértve a politikatudományt) hallgatók összesen 29,8 százalékot tettek ki. A kriminológia, a munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatás és az igazságügyi igazgatásban tanuló hallgatók vettek részt legkisebb arányban a teszt kitöltésében.

A válaszadók életkori megoszlását tekintve a legfiatalabb (19-től 22-ig) korcsoport volt a legaktívabb, az arányuk a teljes mintában összesen 56,9 százalék volt. Minden idősebb korosztályban ennél jóval alacsonyabb százalékos arányt mértünk. A 23 és 26 év közöttiek csoportjában ez az arány már 32,7 százalék volt, míg 26 év felettek esetén mindössze 10,1 százalékot ért el. Ezen eredmények tekintetében az évfolyamrészvétel megoszlási arányszámai is hasonlóan alakultak. Akik 2013 és 2015-ben kezdték meg tanulmányaikat 69,6 százalékot

tesznek ki a teljes mintából. A kitöltők többsége férfi volt, arányuk 62,7 százalékot tesz ki a teljes mintában.

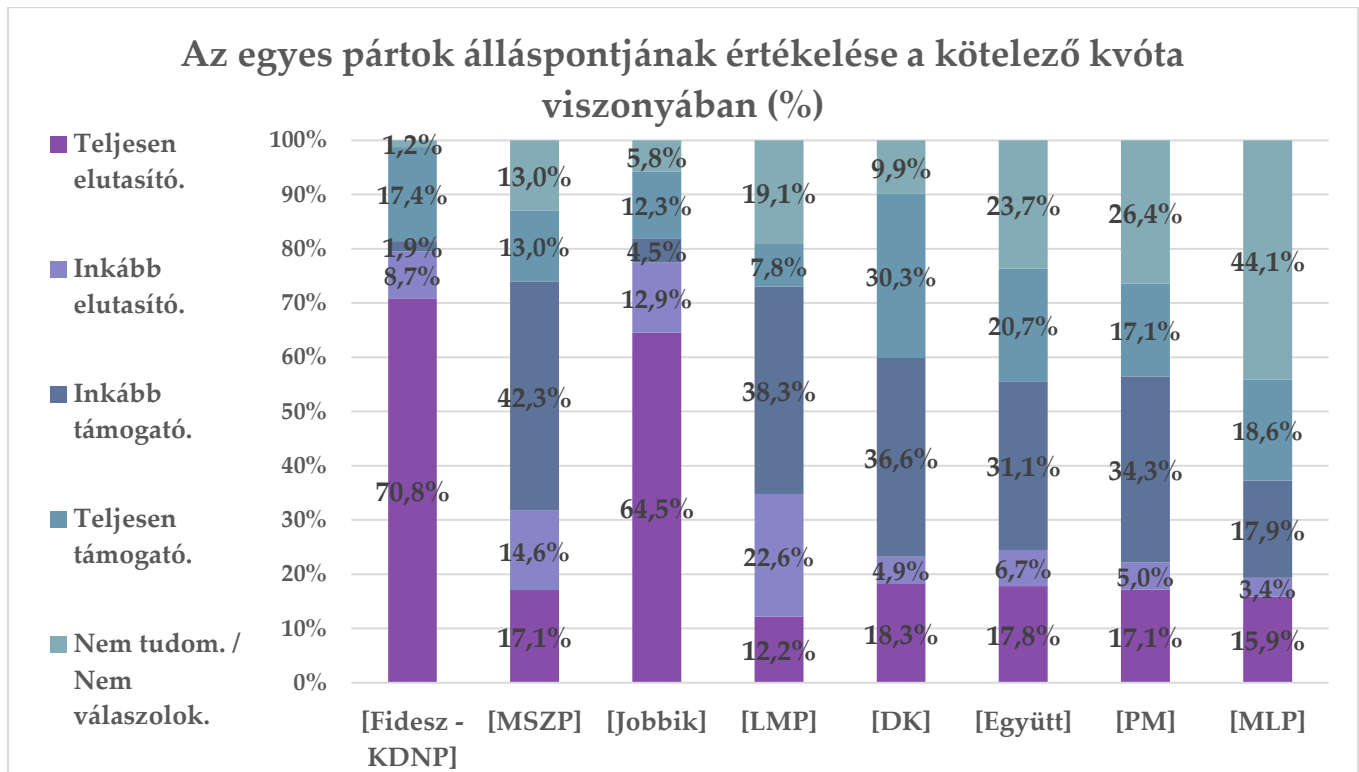

PÁRTOK ÉS POLITIKUSOK MEGÍTÉLÉSE A KVÓTA VISZONYÁBAN

A téma aktualitása és megosztó jellege miatt, a válaszadók jelentős százaléka tudta, a legnagyobb pártok álláspontját a kötelező betelepítési kvótáról. A Fidesz politikai kommunikációs tevékenységének hatékonyságát mutathatja, hogy a válaszadók csupán 1,2 százaléka nem tudott vagy nem akart válaszolni a kérdésre. A kormánypárt és koalíciós partnere, a KDNP álláspontja egyértelműen tükröződik a beérkezett válaszokban. A Fidesz-KDNP pártszövetség tekintetében összesen 79,5 százalékot tett ki azoknak az aránya, akik szerint a kormányoldal „Teljesen elutasító” vagy „Inkább elutasító” a kötelező betelepítéssel kapcsolatban. Meglepő, hogy a Jobbik esetében ugyanezen összesített arányszám kevesebb volt, 77,4 százalék. Összességében tehát a kormánypárt elutasítását magasabbra értékelték, mint a radikális pártét. A legnagyobb parlamenti frakcióval rendelkező baloldali párt adatait vizsgálva kijelenthető, hogy a válaszadók többsége szerint (55,3 százalék) az MSZP „Inkább támogatja” illetve „Teljesen támogatja” a kötelező betelepítési kvótát. Érdekeség, hogy az MSZP esetében 13 százalék nem tudott vagy nem akart válaszolni a kérdésre, ami a kormánypártokhoz (1,2 százalék) és a Jobbikhoz (5,8 százalék) képest bizonytalanabb megítélésre enged következtetni.

A válaszadók 46,1 százaléka vélte támogatónak az LMP hozzáállását a kötelező betelepítési kvótához. Ugyan Gyurcsány Ferenc pártja nem rendelkezik önálló parlamenti frakcióval, mégis a válaszadók ezt a pártot gondolták a leginkább kvóta-támogatónak. A kitöltők csaknem 67 százaléka vélte úgy, hogy a DK „Teljesen támogató”, vagy „Inkább támogató”, ha a kötelező betelepítési kvóta ügyéről van szó.

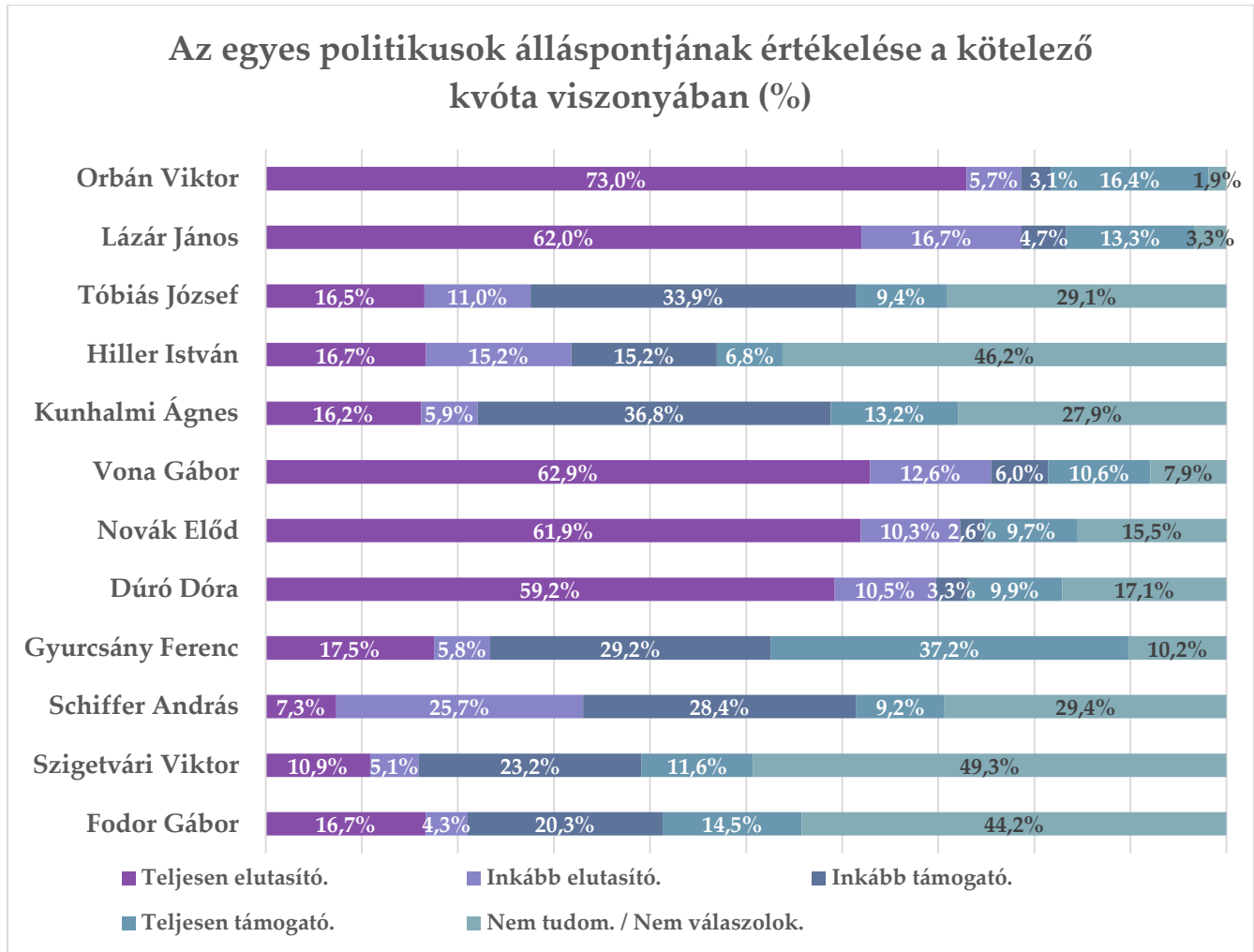

A kisebb (parlamenti frakcióval nem rendelkező) pártokat a válaszadók sokszor nem tudták vagy nem akarták besorolni a kérdést illetően. A Magyar Liberális Párt véleményét a kitöltők 44,1 százaléka nem tudta vagy nem kívánta megítélni. Ezen arányszám a PM esetében 26,4 százalék, az Együtt esetében 23,7 százalék. Akik viszont elhelyezték ezeket a pártokat az adott skálán, ott egyértelműen a kvótatámogatás ért el arányaiban magasabb értéket. Az Együtt-nél 51,8 százalék, a PM-nél 51,4, míg a Liberálisoknál az összesített támogató válaszarány 36,5 százalékot ért el.

Hasonlóan a pártokhoz, az egyes politikusokról kialakult véleményeket is igyekeztünk felmérni az egyetem hallgatósága körében. A kérdés minden politikusra a következőképpen hangzott: „Hogyan értékeled az egyes politikusok hozzáállását a kötelező betelepítési kvótával kapcsolatban?”. A

kérdőívben 16 politikusról kértük ki hallgatótársaink véleményét. Abban az esetben, ha egy politikusnál a „Nem tudom. / Nem válaszolok.” válaszok aránya meghaladta az 50 százalékot, kihagytuk az értékelésből. Az értékelésben nem szereplő politikusok így: Hollik István, Harangozó Tamás, Gréczy Zsolt és Szabó Tímea. A többi politikusra érkezett eredményeket részletesen az alábbi diagram mutatja.

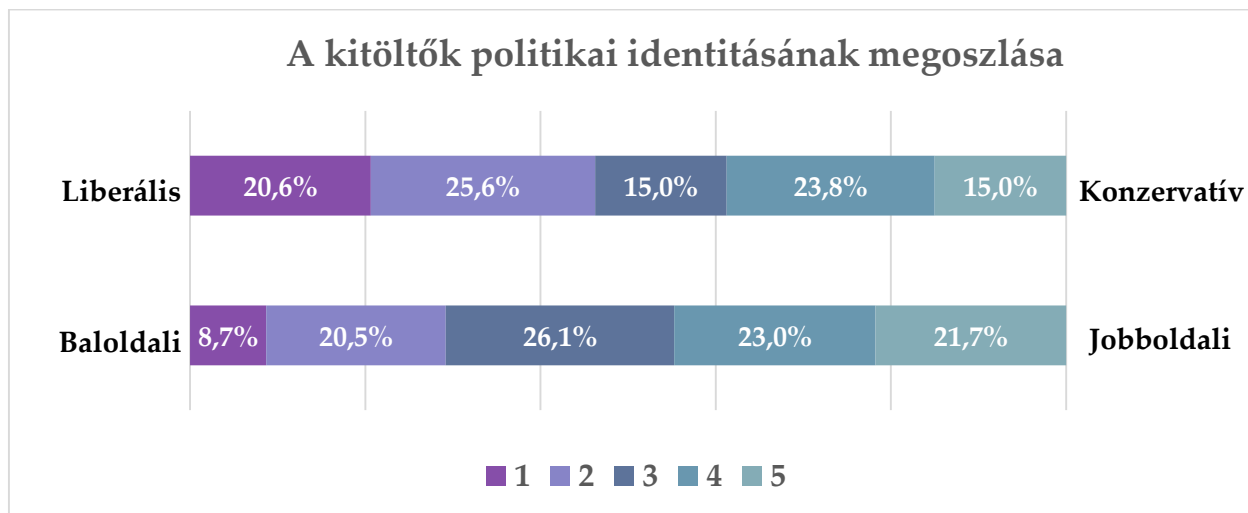
A válaszadók Orbán Viktor véleményét gondolták a legmarkánsabban kvótaellenesnek, míg Gyurcsány Ferencét a legtámogatóbbnak. Emellett Orbán Viktort a minta 98,1 százaléka el tudta helyezni a skálán, amely valószínűleg köszönhető a Miniszterelnök ismertségének és konzekvens véleményének.

A HALLGATÓK KAPCSOLATA A KÖTELEZŐ BETELEPÍTÉSI KVÓTÁVAL

Kérdőívünk zárókérdéseként a következőképpen tettük fel a kormány által beterjesztett népszavazási kérdést: „Ha most vasárnap lenne népszavazás, hogyan válaszolnál a szavazólapon olvasható kérdésre: *”Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasssa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?”*”. A válaszadók 36,6 százaléka szavazna igennel, 47,2 százaléka nemmel, míg 16,1 százalékuk nem tudja, milyen választ adna a kérdésre. Ennek tükrében, a biztos válaszadók többsége, 56,3 százaléka utasítja el a kötelező betelepítési kvóta intézményét. Ha a beérkező válaszokat a válaszadói identitás tükrében osztályozzuk, kitűnik a nagyfokú megosztottság.

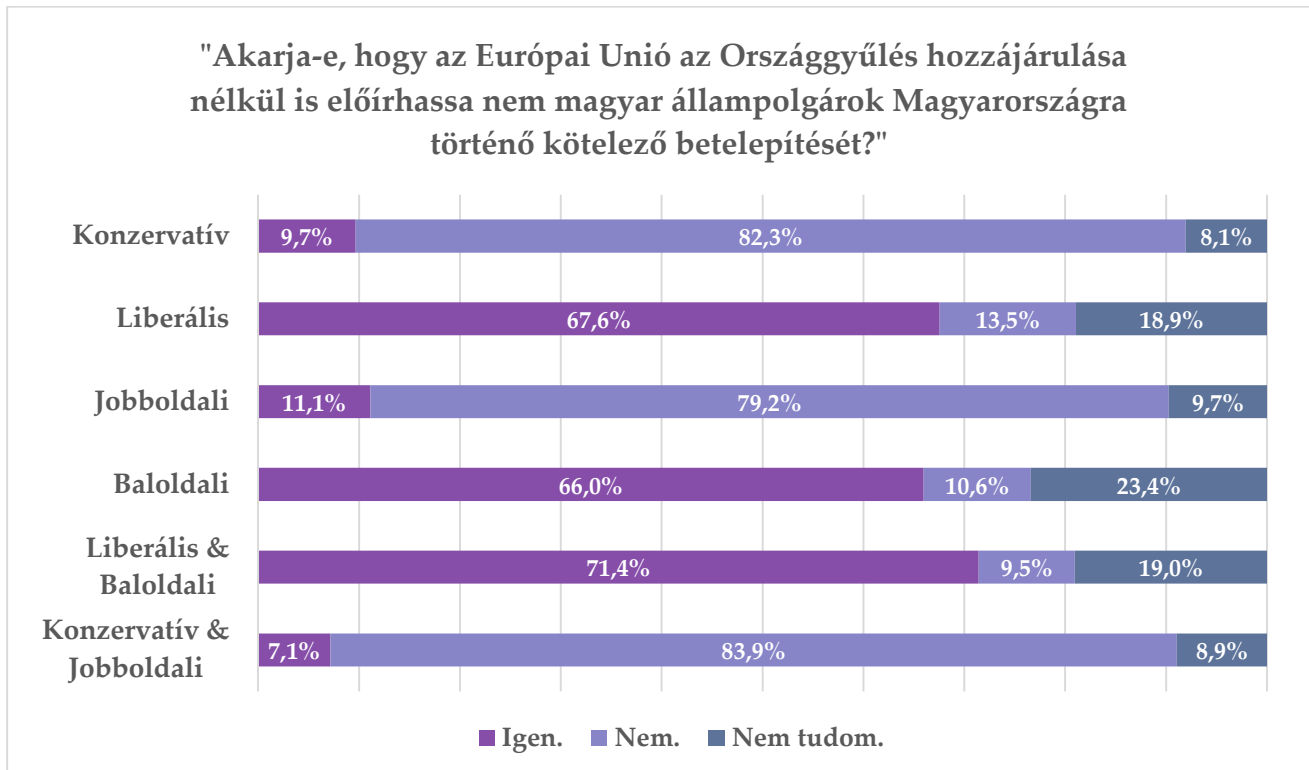
A PROKON által összeállított kérdőívben két kérdés vonatkozott a kitöltő politikai identitására. A két kérdés olyan ötfokozatú skálákat jelölt, melyek végpontjai „liberális”-„konzervatív”, illetve „baloldali”-„jobboldali” voltak. Értelemszerűen a skála közepén elhelyezkedő hármas érték képviseli a semlegességet a felsorolt értékek körében. Az elemzésnek nem célja meghatározni a két értékpár pontos jelentését a hallgatók körében. Axiómaként kezeljük, hogy társadalmi szinten iránytűként, identitásformálóként jelenlévő fogalmak – még ha komplexek is – hasonló jelentést, érzületet hordoznak valamennyiünk körében.

A népszavazási kérdés identitásbeli megválaszolására alapján hat kategóriát hoztunk létre. Különválasztottuk a magukat „konzervatívnak”; „liberálisnak”; „jobboldalinak”; „baloldalinak”;

„liberálisnak és baloldalinak”; valamint a magukat „konzervatívnak és jobboldalinak” egyszerre vallókat. Érdekessége az általunk vizsgált adatbázisnak, hogy csupán tíz olyan hallgató volt, aki nem sorolta magát egyik halmazba sem, így gyakorlatilag elmondhatjuk, hogy a kitöltők 93,8 százaléka rendelkezik valamilyen fajta politikai önbesorolással.

Ahogy az a fenti diagramon is látható, alapvető eltérést láthatunk a különböző csoportok között. A „Liberális” a „Baloldali” és a „Liberális és Baloldali” halmazokba tartozók túlnyomó többsége támogatná, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasa nem magyar állampolgárok kötelező betelepítését. A legmagasabb támogatottságot a „Liberális és Baloldali” csoport érte el, 71,4 százalékot. A többi halmaz a kérdésben éppen ellenkezően vélekedik. Érdekesség, hogy a bizonytalanok - tehát azok, akik nem tudják, hogyan válaszolnának a népszavazási kérdésre – a betelepítési kvótát szorgalmazók körében lépték át a 10 százalékot. A bizonytalanok aránya a magukat baloldalinak vallók körében volt a legmagasabb. A kötelező betelepítés elutasítása a „konzervatív és jobboldali” halmazban volt a legmarkánsabb. A csoportba tartozó hallgatók 83,9 százaléka voksolna nemmel a feltett kérdésre.

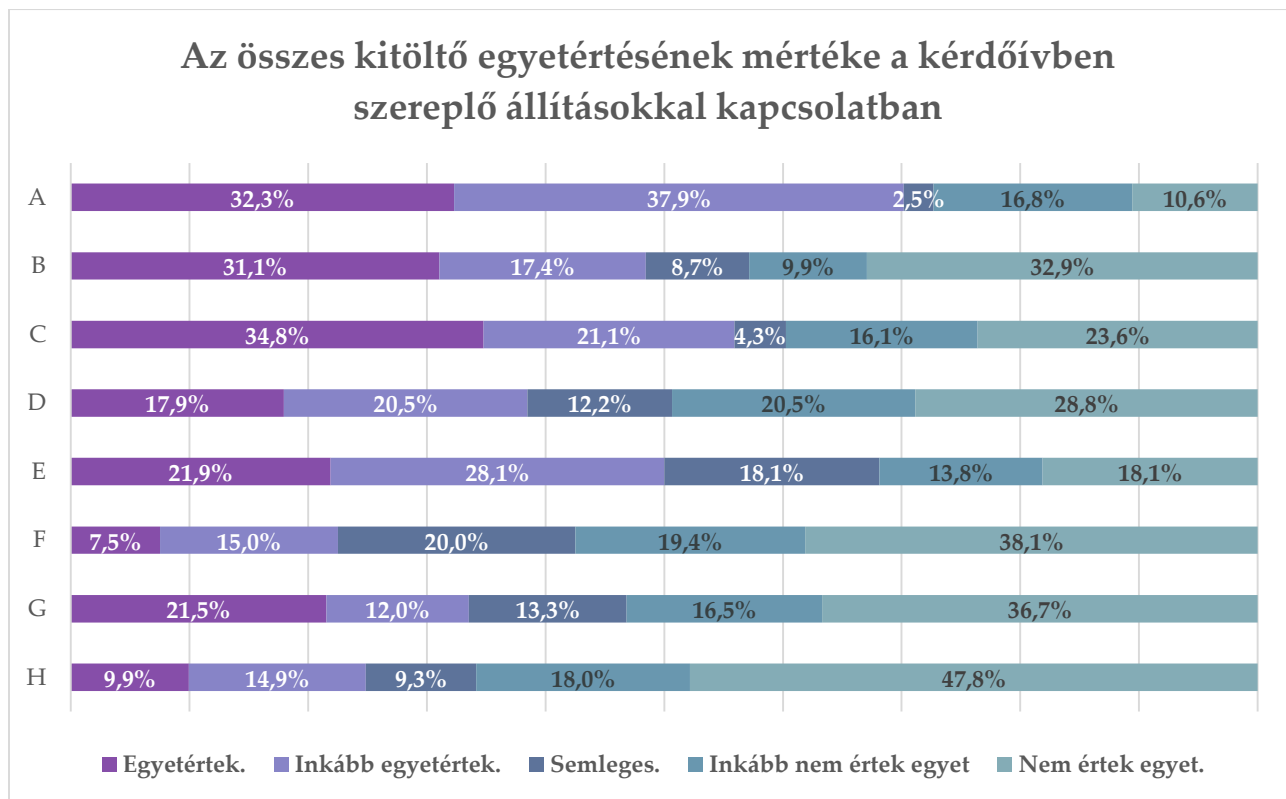

A MIGRÁCIÓ, MINT KÉRDÉSKÖR

Kérdőívünk nyolcadik kérdésében megfogalmaztunk nyolc állítást. Az állítások tartalmilag megfelelnek a különböző sajtóorgánumból kiszűrhető legmarkánsabb álláspontoknak. A kitöltőknek ötfokozatú skálán kellett kifejtenuik egyetértésüket. A skála középpontja képviselte a semlegest. Ezek az állítások a következők:

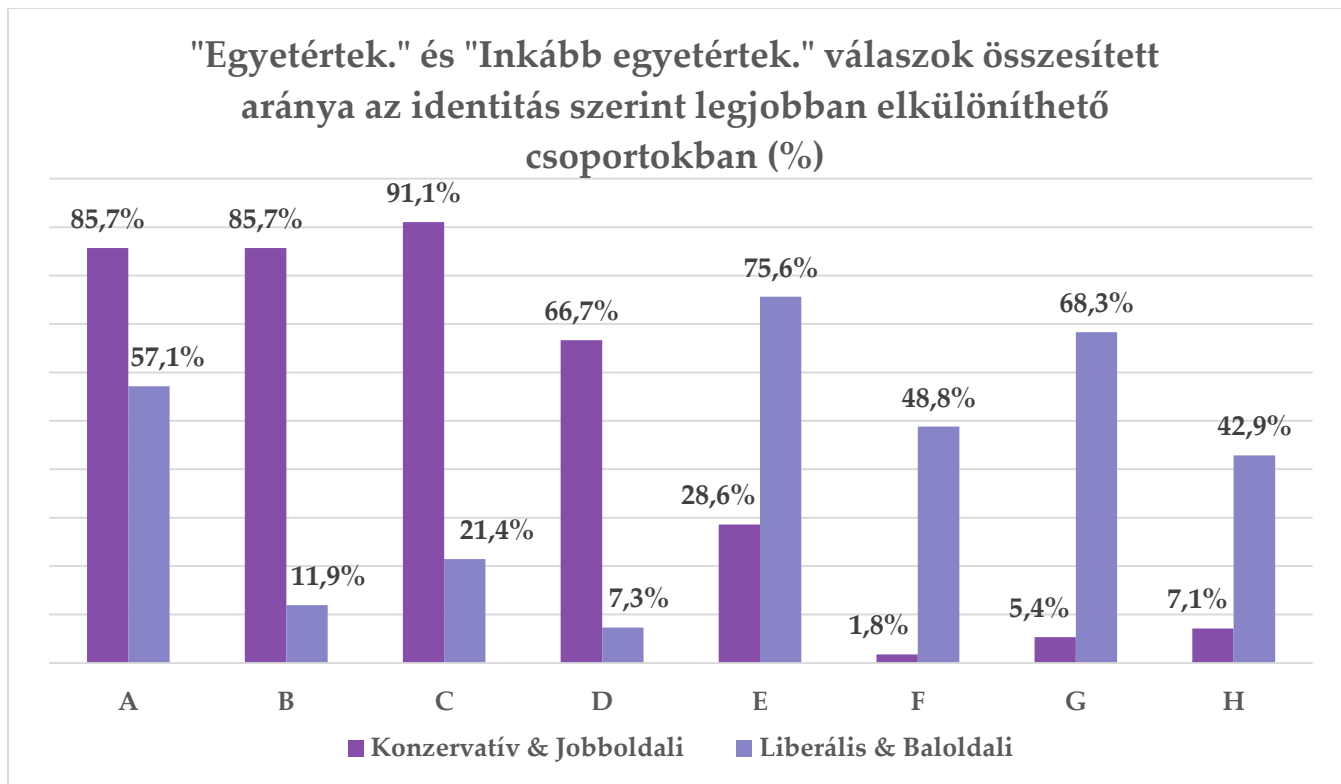
- Az Európai Unió legnagyobb problémája jelenleg a migráns-válság.*
- A beáramló bevándorló áradat veszélyezteti a keresztény kultúrát.*
- A beáramló bevándorló áradat veszélyezteti az európai kultúrát.*
- Nem létezik olyan módszer, amellyel sikeresen lehetne integrálni az ideérkezőket.*
- Az Európába érkezők nagy része háborús menekült, lelkiismereti kötelesség a segítségnyújtás.*
- A menekült-helyzet egy lehetőség, amely megoldhatja a demográfiai és munkaerőhiányból eredő problémákat.*
- Nincs helye kerítésnek, sem falnak Európában.*
- A menekült-kérdés egy álprobléma, amelyet a magyar kormány gerjeszt.*

A válaszadók túlnyomó többsége egyetért, vagy inkább egyetért azzal, hogy az Európai Unió legnagyobb problémája jelenleg a migráns-válság. Nagy volt az elutasítottsága a h) állításnak. A minta 65,8 százaléka nem értett egyet, vagy inkább nem értett egyet azzal az állítással, hogy a menekült kérdés álprobléma lenne, melyet a magyar kormány gerjeszt. Szintén az egyet nem értésüknek adtak hangot a hallgatók az f) állítással kapcsolatban. A kitöltők 57,5 százaléka vélte úgy, hogy a menekült helyzet nem egy lehetőség, amely megoldhatja a demográfiai és munkaerőhiányból eredő problémákat. Hasonlóan egységes véleményt fogalmaztak meg a kitöltők, amikor a c) állítást kellett értékelni. 55,9 százalék egyetértett, vagy inkább egyetértett azzal az állítással, miszerint a bevándorlók veszélyeztetik az európai kultúrát.

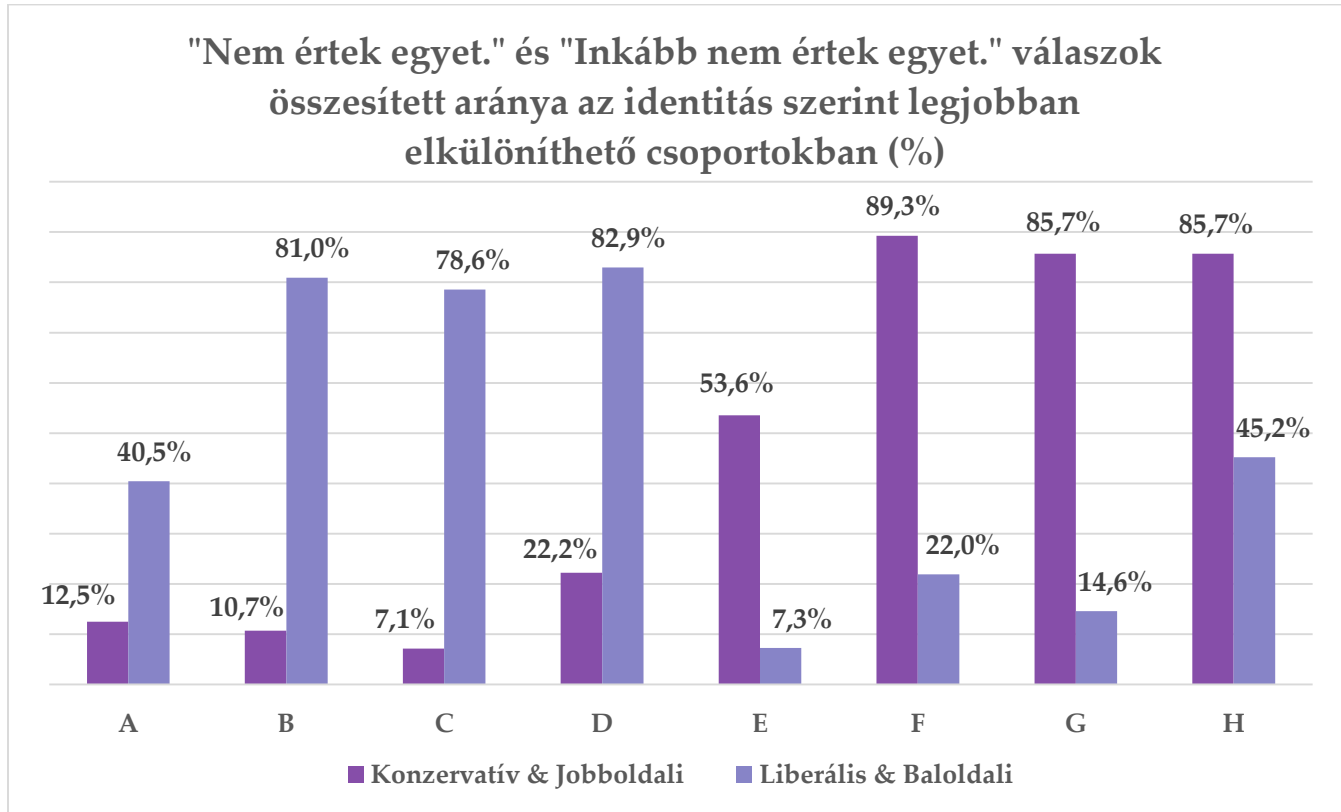
Ha a kérdésekre beérkezett válaszokat megosztjuk a már alkalmazott identitáscsoportok alapján, akkor megszűnik az egységesnek vélt kép.

Szembevetendő, hogy az a) állításon kívül nincs egyetértés a két csoport között. Míg a „konzervatív és jobboldali” oldalon az a); b); c) és d) válaszokban volt egyetértés, addig a „liberális és baloldali” halmazban az a); e); és g) állítások voltak a legegységesebbek. Figyelemreméltó, hogy a h) állítás, miszerint a menekült kérdés álprobléma, melyet a magyar kormány gerjeszt, 42,9

százalékos egyetértést váltott ki az utóbbi halmazban. Érdekes összefüggéseket fedezhetünk fel, ha az egyet nem értés oldaláról vizsgáljuk meg a válaszadók véleményét.

A magukat liberálisnak és baloldalinak valló kitöltők 81 illetve 78,6 százaléka nem ért egyet azzal, hogy a migráció veszélyeztetné a keresztény, illetve az európai kultúrát. Azok a kitöltők, akik a liberális és baloldali halmazba sorolták magukat, leginkább annak lehetőségét utasítják el, hogy nem létezik megfelelő integrációs módszer. A konzervatívok és jobboldaliak 89,3 százaléka értett egyet abban, hogy (f) a menekült-helyzet nem egy lehetőség, amely megoldhatja a demográfiai és munkaerőhiányból eredő problémákat. Szintén magas elutasítottság kísérte a g) és a h) állítást.

Semleges választ a „konzervatív és jobboldali” halmazba tartozók kevesebbszer adtak, mint a másik halmazba soroltak. A „liberális és baloldali” önbesorolású hallgatók leginkább az f) kérdés irányában mutatkoztak semlegesnek, míg a „konzervatív és jobboldali” hallgatók az e) állítással kapcsolatban.

ZÁRÓ GONDOLATOK

Kvantitatív elemzés révén a fő célunk a kapott adatok bemutatása, értelmezése volt. Hangsúlyoznánk, hogy az eredmények természetesen nem általánosíthatók az egyetem hallgatóságára, pusztán a beérkező adatok rendszerét, összefüggéseit mutatják meg, ugyanakkor alkalmasak arra, hogy képet kapjunk a kérdés komplexitásáról.